

Het blijft goed gaan met de broedvogelstand van huiszwaluwen in Gooi en Omstreken. Uit het jaarlijkse verslag blijkt dat het aantal broedgevallen in 1998 met 17,5 procent is toegenomen.

Dick A. Jonkers

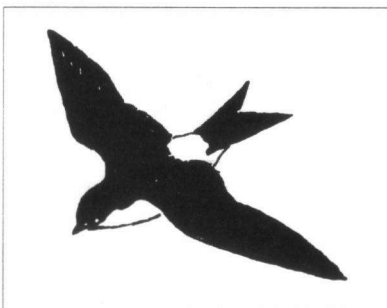
Huiszwaluwenkolonies in 1998

Na een aanvankelijk mooi voorjaar met zonnig weer in april en mei sloegen de weergoden in de maanden erna toe en viel er veel regen. Regen kan voor huiszwaluwen gunstig zijn in de periode dat zij met nestbouw bezig zijn. Als zij jongen hebben kan die echter ook nadelig werken, omdat er een voedseltekort kan optreden. Wat het aantal nesten betreft was er in ieder geval geen probleem.

Aantallen nesten

De verwachtingen waren dit jaar door het slechte weer niet hoog gespannen, maar uiteindelijk overtrof het resultaat van de tellingen alle verwachtingen. In totaal ontdekten de tellers 1083 nesten, een toename van 17.5 procent ten opzichte van 1997 (tabel 1).

Toch was het niet overal koek en ei en verdwenen er zo hier en daar toch weer nesten. Bewoners van een pand in Naarden vonden dat zij zoveel overlast ondervonden van de huiszwaluwen, dat zij de vier plekken, waar de nesten zaten ingaasden. Ditzelfde gebeurde ook in Huizen bij de rand van het Gooimeer met de portieken van flats. Het donkergeel verven van het houtwerk van een nog niet zo lang geleden gebouwde boerderij in de Eempolder leidde ertoe dat daar nog maar door één paar werd genesteld. Vorig jaar zaten daar vier nesten. Een van de andere boerderijen daar kwam uitgebreid in

Huiszwaluw

het nieuws door het grote aantal nesten en de overlast die de huiszwaluwen veroorzaakten. Na een uitzending van VARA's Vroege Vogels verschenen achtereenvolgens het Hart van Nederland van SBS 6 en het Jeugdjournaal, dat de reportage gelijk maar in het 'echte' journaal van 18.00 stopte. De Gooi en Eemlander besteedde eveneens aandacht aan de problematiek.

Op het aanbod om te helpen schoonmaken -er lagen hoopjes mest en de ramen zaten onder- en plankjes onder de nesten aan te brengen werd niet serieus gereageerd. Na het broedseizoen stak de eigenaar de nesten af, "want er moest geschilderd worden". Naar verwachting zal dat in een kleur gebeuren die de zwaluwen afstoot. De nesten aan de stallen worden wel getolereerd.

In Vreeland leidde de verandering van bewoners van huizen met nesten tot schoonmaakacties en konden de zwaluwen er niet meer nestelen. Inventief als zij zijn zagen de huis-

zwaluwen toch kans om nieuwe locaties te ontdekken.

Tabel 1 Aantal huiszwaluwen per gemeente in 1998

	1998	1997
Muiden/Muiderberg	265	273
Weesp	113	76
Nigtevecht	16	19
Nederhorst den Berg	26	34
Vreeland	20	16
Loenen	20	19
Nieuwersluis	15	17
Ankeveen	34	28
's-Graveland	24	22
Kortenhoef	66	60
Loosdrecht	69	21
Hilversum	6	2
Hollandsche Rading	3	1
Naarden	118	94
Huizen	74	72
Blaricum	14	5
Eemnes	132	114
Eembrugge	17	10
Eemdijk	55	39

Broedplaatsen

Van de negentien gemeenten die zijn onderzocht, waren er vier waarin de stand vooruit ging en vier met een daling van het aantal broedparen. Gelukkig is het aantal broedparen dat daar verdween niet groot. Het ging in totaal om 21 broedparen. De opvallendste stijging deed zich in Weesp voor, waar 37 broedparen meer dan in 1997 verbleven. Naarden, Eemnes en Eembrugge behoorden ook tot het groepje gemeenten met meer broedparen dan in het jaar ervoor. De toename in deze gemeenten doet zich nu al een aantal jaren achtereenvolgens voor.

In Loosdrecht ligt de zaak wat anders, want daar hielden zich in 1996 44 paren op, in 1997 21 paren en dit jaar 69. In de Eempolders vestigde zich een paartje aan de gevel van een enige jaren terug gebouwde boerderij. Wanneer zich daar dezelfde ontwikkeling voordoet als bij de twee andere boerderijen met kolonies daar niet zo ver vandaan, ziet het er goed uit. Het is te hopen dat de bewoners de huiszwaluwen goed gezind zijn. De Eempolders waren in 1998 het gebied met de meeste huiszwaluwen. Verdeeld over vier kolonies broedden daar 102 paren. Met het aan de polder grenzende Eembrugge loopt dit aantal op tot 119 paren.

Kunstnesten

In tegenstelling tot andere jaren ontbraken op de meeste tel-formulieren gegevens over kunstnesten. Hoopvol was de ontwikkeling in Eembrugge, waar tegen de kunstnesten door de huiszwaluwen zelf nog eens vijf nesten waren aangebouwd. In Eemdijk waren alle al jaren geleden geplaatste kunstnesten bewoond, maar in Vreeland drie nieuw aangebrachte nog niet. Een aantal kunstnesten van een woonboerderij langs de Vecht, die daar enkele jaren geleden zijn gemonteerd, is inmiddels verwijderd.

Koloniegrootte

Er waren in het hele gebied twee kolonies met meer dan 50 nesten. De grootste kolonie bevond zich in de Eempolders aan de boerderij die zo vaak in het nieuws stond. Op die plek, waar vorig jaar 43 nesten werden geteld, hingen er nu maar liefst 68! De kolonie in de Noordpolder beoosten Muiden blies ook dit jaar weer een stevig partijtje mee en bestond uit 60 nesten.

De kolonie in Eemdijk was goed voor 49 nesten en aan een andere boerderij in de Noordpolder werden nu 38 nesten geteld. De kolonie ten noordoosten van Weesp mocht er ook weer zijn met 35 nesten. Die van de Meerkade aan de oostrand van het Naardermeer werd bewoond door 33 paren. Het aantal kolonies met 26-50 paren bleef met vier dus gelijk aan het voorgaande jaar. Van de categorie kolonies met 2-10 nesten liep het aantal weer verder terug. Dit jaar bleef het to-

tale aantal hiervan op 116 ste-ken, tegen 124 in 1997. Het aantal vestigingen met één nest volgde dezelfde trend en daalde van 112 in 1997 naar 97 in dit jaar.

Medewerkers

Onderstaande personen zorgden ervoor dat ook dit jaar het hele gebied werd onderzocht: Y.Bosman, A. van Daalen, A. Driessen, N. Dwars., L.J.Dwars –van Achterbergh, W.Fokker, J.Gouw, D.A.Jonkers, W.L. Langendorff, J. Meyer, A.J. van Klaveren, N.Klippel, J. Nijhof, R. van Poelgeest, J. van der Pol, M. van der Pol, K. Pranger, J.Ram, R. Reddingius-Schreuder, H. de Rooy, S.Staps, J. Terlouw, J. Timmer en A. Vermeule.
